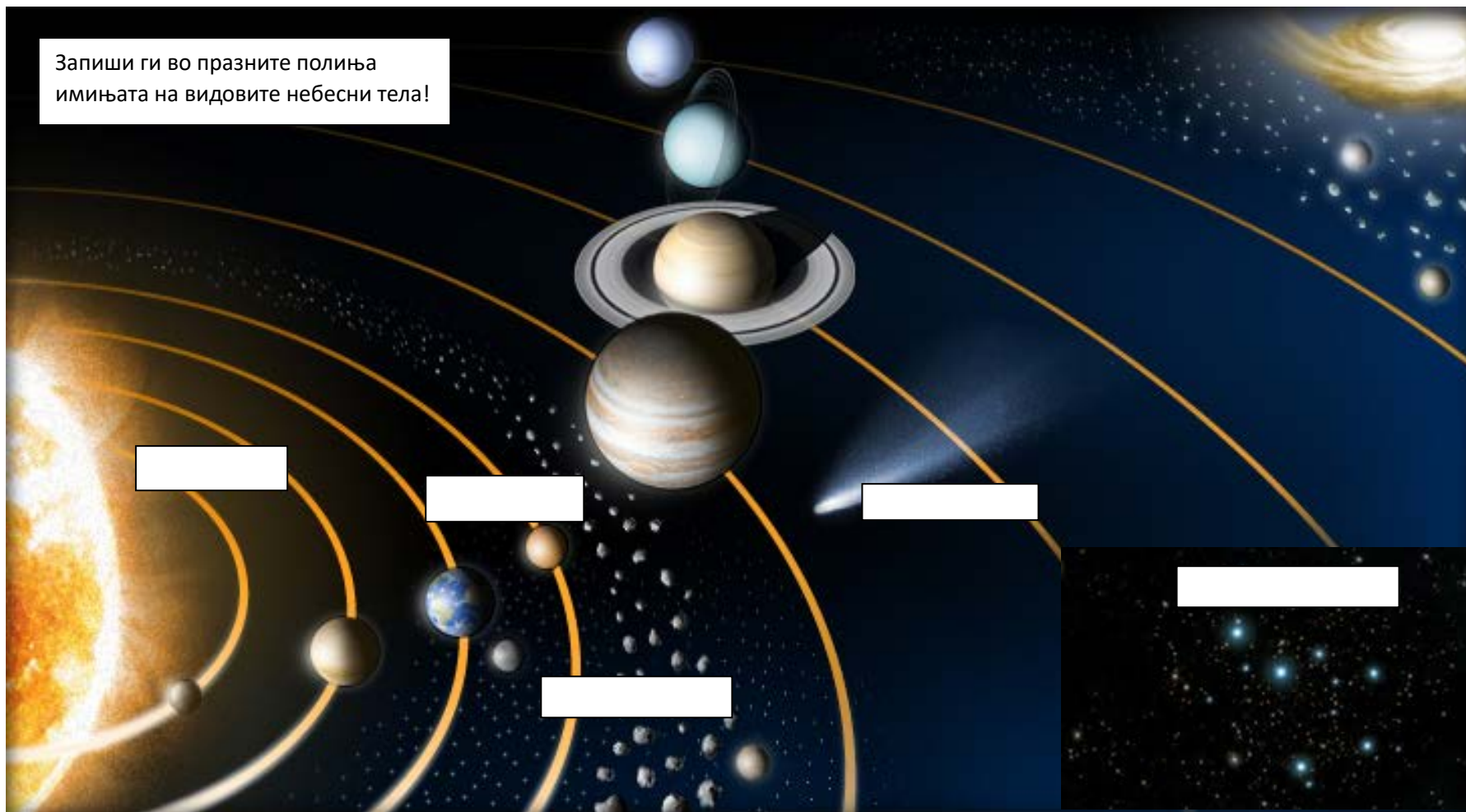

Изготвил: Одделенски наставник – Душица Јакимовска Сандра Колева		ООУ „Кирил и Методиј“ с.Романовце- Куманово ООУ „ Тоде Хаџи Тефов“ Кавадарци																							
Адаптирал: Одделенски наставник:																									
Предмет: ПРИРОДНИ НАУКИ - III одд.																									
Наставна тема 5 – ВСЕЛЕНА И НЕБЕСНИ ТЕЛА			час бр.1																						
содржини и поими	стандарди за оценување	час и датум	сценарио за час	средства	следење на напредокот																				
Вселена Свезди (вселена/ космос, небесни тела, свезди, Сонце)	Ја опишува вселената и ги наведува видовите небесни тела.	1	<p>Воведни активности – активирање на предзнаења</p> <p>Учениците учествуваат во откривање на асоцијација</p> <table border="1"> <tr> <td>ноќ</td> <td>Земја</td> <td>топлина</td> <td>сателит</td> </tr> <tr> <td>небо</td> <td>Марс</td> <td>живот</td> <td>полна</td> </tr> <tr> <td>северница</td> <td>Венера</td> <td>свезда</td> <td>полу</td> </tr> <tr> <td>светлина</td> <td>Сатурн</td> <td>центар</td> <td>ноќ</td> </tr> <tr> <td>Свезди</td> <td>Планети</td> <td>Сонце</td> <td>Месечина</td> </tr> </table> <p style="text-align: center;">ВСЕЛЕНА</p> <p>Главен дел – искуствено учење</p> <p>Насочувачки прашања за секој поим од асоцијацијата: Што се свезди? Каде и кога ги гледаме? (Огромни топки од вжештени гасови кои ротираат и даваат светлина. Ги гледаме ноќе. Многу се далеку од нас и затоа ги гледаме како точки кои светат) Што е Сонцето? (најблиска свезда до Земјата, извор на топлина и светлина, без која не би постоел живот) Што се планети? (небесни тела кои се движат околу Сонцето) Како се вика нашата планета? Месечина -сателит кој се врти околу планета, некои планети можат да имаат повеќе од една месечина.</p> <p>Завршни активности – изведување заклучок</p> <p>Учениците добиваат наставен лист да обележат свезди, планета, месечина, комета, Сонце, Месечина</p> <p>Рефлексја</p> <ul style="list-style-type: none"> • Што правевме денес? • Што научивте? • Како можете наученото да го користите во секојдневен живот? 	ноќ	Земја	топлина	сателит	небо	Марс	живот	полна	северница	Венера	свезда	полу	светлина	Сатурн	центар	ноќ	Свезди	Планети	Сонце	Месечина	Слики Учебник Наставен лист Енциклопедија	усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, придонесот во групните активности, придонесот во изведување на заклучоците
			ноќ	Земја	топлина	сателит																			
небо	Марс	живот	полна																						
северница	Венера	свезда	полу																						
светлина	Сатурн	центар	ноќ																						
Свезди	Планети	Сонце	Месечина																						

Запиши ги во празните полиња
имињата на видовите небесни тела!

Изготвил: Одделенски наставник – Душица Јакимовска Сандра Колева			ООУ „Кирил и Методиј“ с.Романовце- Куманово ООУ „ Тоде Хаџи Тефов“ Кавадарци		
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: ПРИРОДНИ НАУКИ - III одд.					
Наставна тема 5 – ВСЕЛЕНА И НЕБЕСНИ ТЕЛА			час бр.2		
содржини и поими	стандарди за оценување	час и датум	сценарио за час	средства	следење на напредокот
Вселена Свезди (вселена/ космос, небесни тела, свезди, Сонце)	Ги опишува свездите како небесни тела со сопствена светлина и топлина.	2	Воведни активности – активирање на предзнаења Учениците се насочуваат на разгледување на детска енциклопедија во која разгледуваат фотографии – свезди, планети, комети, cosсвездија... цртата свезди како на примерот (слика2)	Енциклопедија за деца Визуелна презентација Лаптоп таблет	усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, придонесот во групните активности, придонесот во изведување на заклучоците
			  <p>Главен дел – искусвено учење Учениците следат визуелна презентација за свездите како небесни тела со сопствена светлина и топлина. Се дискутира во мали групи. https://www.youtube.com/watch?v=PeNuj2GH8xg Дополнително се истражува за cosсвездијата. Секоја група има задача да истражува за свезди и едно cosсвездие. Можен линк за истражување: https://mk.wikipedia.org/wiki/%D0%85%D0%B2%D0%B5%D0%B7%D0%B4%D0%B0</p>		

Завршни активности – изведување заклучок**Рефлексија**

Разговор по прашања:

Што правевме денес? Што научивте? Како можете наученото да го користите во секојдневен живот?

Изготвил: Одделенски наставник – Душица Јакимовска Сандра Колева			ООУ „Кирил и Методиј“ с.Романовце- Куманово ООУ „ Тоде Хаџи Тефов“ Кавадарци		
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: ПРИРОДНИ НАУКИ - III одд.					
Наставна тема 5 – ВСЕЛЕНА И НЕБЕСНИ ТЕЛА			час бр.3		
содржини и поими	стандарди за оценување	час и датум	сценарио за час	средства	следење на напредокот
Вселена Свезди (вселена/ космос, небесни тела, свезди, Сонце)	Го идентификува Сонцето како најблиска звезда до Земјата	3	<p>Воведни активности – активирање на предзнаења</p> <p>Што знаеме за Сонцето? Техника- Бура на идеи. Учениците кажуваат поими кои ги поврзуваат со Сонцето,</p> <p>Главен дел – искуствено учење</p> <p>Учениците следат видео https://www.youtube.com/watch?v=nA3LlyL9V1I -sonce потоа се поведува дискусија за фактите кои ги запомниле од видеото. Се запишуваат во вид на план:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сонце, најблиска и единствена звезда во нашиот сончев систем чиј дел е планета Земја - Извор на светлина, топлина и енергија - Сонцето значи живот на нашата планета <p>Учениците, во мали групи, користејќи енциклопедии и/или интернет, истражуваат за карактеристиките на Сонцето, барајќи одговор на следните прашања: Колкаво е Сонцето во однос на Земјата? Зошто Сонцето ни изгледа толку мало кога го гледаме на небото? Зошто ни изгледа дека свети кога го гледаме? Одговорите ги претставуваат на хамер.</p> <p>Завршни активности – изведување заклучок</p> <p>Секоја група ја презентира својата изработка од хамерот.</p> <p>Рефлексија</p> <ul style="list-style-type: none"> • Што правевме денес? • Што научивте? • Како можете наученото да го користите во секојдневен живот? 	Видео Енциклопедии Хамер, сликички фломастери	усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, придонесот во групните активности, придонесот во изведување на заклучоците

Изготвил: Одделенски наставник – Душица Јакимовска Сандра Колева		ООУ „Кирил и Методиј“ с.Романовце- Куманово ООУ „ Тоде Хаџи Тефов“ Кавадарци			
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: ПРИРОДНИ НАУКИ - III одд.					
Наставна тема 5 – ВСЕЛЕНА И НЕБЕСНИ ТЕЛА			час бр.4		
содржини и поими	стандарди за оценување	час и датум	сценарио за час	средства	следење на напредокот
Планети во Сончевиот систем (планети, Меркур, Венера, Земја, Марс, Јупитер, Сатурн, Уран, Нептун, Плутон, Сончев систем)	Ги опишува планетите како темни небесни тела без сопствена светлина и топлина.	4	<p>Воведни активности – активирање на предзнаења</p> <p>Разгледување на слика/фотографија/постер со Сончевиот систем на кој се претставени планетите.</p> 	Енциклопедии, интернет, книги Учебник Сликички од прилог, ножички, лепак	<p>усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците,</p> <p>придонесот во групните активности,</p> <p>придонесот во изведување на заклучоците</p>
			<p>Главен дел – искуствено учење</p> <p>Учениците следат видео во кое се објаснети Сончевиот систем и планетите и нивните сателити https://www.youtube.com/watch?v=yShiTh4Bia4 Се запишува план во кој се истакнува редоследот на планетите во Сончевиот систем На крајот сите заедно дискутираат од каде доаѓа називот Сончев систем.</p> <p>Завршни активности – изведување заклучок</p> <p>Учениците решаваат во учебникот како работна задача, редување на планетите (сликички кои ги сечат) во правилен распоред околу Сонцето. (стр.96)</p> <p>Рефлексија</p> <ul style="list-style-type: none"> • Што правевме денес? • Што научивте? • Како можете наученото да го користите во секојдневен живот? 		

Изготвил: Одделенски наставник – Душица Јакимовска Сандра Колева		ООУ „Кирил и Методиј“ с.Романовце- Куманово ООУ „ Тоде Хаџи Тевов“ Кавадарци			
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: ПРИРОДНИ НАУКИ - III одд.					
Наставна тема 5 – ВСЕЛЕНА И НЕБЕСНИ ТЕЛА			час бр.5		
содржини и поими	стандарди за оценување	час и датум	сценарио за час	средства	следење на напредокот
Планети во Сончевиот систем (планети, Меркур, Венера, Земја, Марс, Јупитер, Сатурн, Уран, Нептун, Плутон, Сончев систем)	Ги опишува планетите како темни небесни тела без сопствена светлина и топлина.	5	<p>Воведни активности – активирање на предзнаења</p> <p>Учениците учествуваат во игра со редување на планетите во Сончев систем: поделени во групи по 9 секој ученик влече по една сликичка од планета + еден ученик е Сонцето. На даден знак се редат во правилен редослед ставајќи го Сонцето како почетна позиција. Во самата група учениците ротираат со смена на сликичките со планети.</p> <p>Главен дел – искуствено учење</p> <p>Учениците, во мали групи, користејќи енциклопедии и/или интернет, истражуваат кои планети спаѓаат во Сончевиот систем, како се распоредени во однос на Сонцето. За секоја планета се запишуваат кратко карактеристики: на пр.боја, големина во однос на..., и сл. (стр.97)</p> <p>(Доколку учениците не поставиле прашање за Плутон, со нив се дискутира за тоа дека до пред извесно време Плутон се сметал за посебна планета во Сончевиот систем, а сега се смета за џуџеста планета затоа што е помала од некои сателити). Сознанијата ги презентираат пред другите.</p> <p>Завршни активности – изведување заклучок</p> <p>Рефлексија</p> <ul style="list-style-type: none"> • Што правевме денес? • Што научивте? • Како можете наученото да го користите во секојдневен живот? 	Сликички со планети (со име) сликички Сонце; Енциклопедии книги, интернет Учебник	усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, придонесот во групните активности, придонесот во изведување на заклучоците

Изготвил: Одделенски наставник – Душица Јакимовска Сандра Колева			ООУ „Кирил и Методиј“ с.Романовце- Куманово ООУ „ Тоде Хаџи Тефов“ Кавадарци		
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: ПРИРОДНИ НАУКИ - III одд.					
Наставна тема 5 – ВСЕЛЕНА И НЕБЕСНИ ТЕЛА			час бр.6		
содржини и поими	стандарди за оценување	час и датум	сценарио за час	средства	следење на напредокот
Планети во Сончевиот систем (планети, Меркур, Венера, Земја, Марс, Јупитер, Сатурн, Уран, Нептун, Плутон, Сончев систем)	Прави разлика меѓу ѕвезди и планети	6	<p>Воведни активности – активирање на предзнаења</p> <p>Учениците преку разговор прашања-одговор повторуваат за планетите и Сончевиот систем.</p>	Работен лист лаптоп или смарт табла, проектор	усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, придонесот во групните активности, придонесот во изведување на заклучоците
			<p>Главен дел – искуствено учење</p> <p>Учениците следат видео преку кое ги повторуваат планетите и се запознаваат со други небесни тела кои можат да се сренат во вселената: ѕвезди, планети, комета, астероид, https://www.youtube.com/watch?v=7yQfFpiHJs0 -soncev sistem so zvezdi, planeti, kometi...</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div> <p>Завршни активности – изведување заклучок</p> <p>Секој ученик самостојно пополнува работен лист (стр.98) во кој ги именува планетите од Сончевиот систем. Потоа, во рамки на мали групи ги споредуваат одговорите и со целата група ја проверуваат нивната точност.</p>		

			Рефлексија <ul style="list-style-type: none">• Што правевме денес?• Што научивте?• Како можете наученото да го користите во секојдневен живот?		
--	--	--	---	--	--

Изготвил: Одделенски наставник – Душица Јакимовска Сандра Колева		ООУ „Кирил и Методиј“ с.Романовце- Куманово ООУ „ Тоде Хаџи Тефов“ Кавадарци			
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: ПРИРОДНИ НАУКИ - III одд.					
Наставна тема 5 – ВСЕЛЕНА И НЕБЕСНИ ТЕЛА			час бр.7		
содржини и поими	стандарди за оценување	час и датум	сценарио за час	средства	следење на напредокот
Планети во Сончевиот систем (планети, Меркур, Венера, Земја, Марс, Јупитер, Сатурн, Уран, Нептун, Плутон, Сончев систем)	Ги именува планетите од Сончевиот систем и ги набројува според нивната оддалеченост од Сонцето и според нивната големина.	7	<p>Воведни активности – активирање на предзнаења</p> <p>Пример за изработка на модел на Сончев https://www.youtube.com/watch?v=BIMIG9_BZwQ</p>	Пластелин, глина, тесто...	<p>усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците,</p> <p>придонесот во групните активности,</p> <p>придонесот во изведување на заклучоците</p>
			<p>Главен дел – искуствено учење</p> <p>Со претходно подготвени материјали учениците подготвуваат модел Сончев систем во групата. Учениците употребуваат различен материјал (пластелин, глинамол, тесто, топчиња, алуминиумска фолија, стиропорни топчиња, стари топчести лампиони и сл.), водејќи сметка за големината на планетите и нивното растојание од Сонцето.</p> <p>пример</p>		
			<p>Завршни активности – изведување заклучок</p> <p>Секоја група го презентира својот модел и објаснува</p> <p>Рефлексија</p> <ul style="list-style-type: none"> • Што правевме денес? • Што научивте? • Како можете наученото да го користите во секојдневен живот? 		

Изготвил: Одделенски наставник – Душица Јакимовска Сандра Колева			ООУ „Кирил и Методиј“ с.Романовце- Куманово ООУ „ Тоде Хаџи Тефов“ Кавадарци		
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: ПРИРОДНИ НАУКИ - III одд.					
Наставна тема 5 – ВСЕЛЕНА И НЕБЕСНИ ТЕЛА			час бр.8		
содржини и поими	стандарди за оценување	час и датум	сценарио за час	средства	следење на напредокот
Други небесни тела (сателити, Месечина, метеори, комети)	Идентификува сателити, метеори и комети и ги опишува нивните основни карактеристики.	8	<p>Воведни активности – активирање на предзнаења</p> <p>Игра во училишен двор: Наставникот со учениците собира каменчиња (метеори) и се употребуваат полесни топчиња (стиропор) на кои им врзуваат „опашка“ од конец, волница или жива хартија (комети). Фудбалски, кошаркарски и ракометни топки се наредени на земјата. Во исто време се фрлаат повеќе каменчиња и топчиња или едно по едно за да се погоди/не погоди некоја од топките. Ке падне ли метеор или комета?</p> <p>Главен дел – искуствено учење</p> <p>Учениците, во мали групи, користејќи енциклопедии и/или интернет, истражуваат за карактеристиките на природните сателити, метеорите и кометите, а потоа презентираат. Во заедничка дискусија заклучуваат по што се слични, а по што се различни. Објаснување и запишување на план (учебник стр.100)</p> <p>Завршни активности – изведување заклучок</p> <p>Рефлексija</p> <ul style="list-style-type: none"> • Што правевме денес? • Што научивте? • Како можете наученото да го користите во секојдневен живот? 	Енциклопедии, интернет	<p>усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците,</p> <p>придонесот во групните активности,</p> <p>придонесот во изведување на заклучоците</p>

Изготвил: Одделенски наставник – Душица Јакимовска Сандра Колева			ООУ „Кирил и Методиј“ с.Романовце- Куманово ООУ „ Тоде Хаџи Тефов“ Кавадарци		
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: ПРИРОДНИ НАУКИ - III одд.					
Наставна тема 5 – ВСЕЛЕНА И НЕБЕСНИ ТЕЛА			час бр.9		
содржини и поими	стандарди за оценување	час и датум	сценарио за час	средства	следење на напредокот
Други небесни тела (сателити, Месечина, метеори, комети)	Ја идентификува Месечината како најблиско небесно тело до Земјата и нејзин единствен природен сателит.	9	<p>Воведни активности – активирање на предзнаења</p> <p>„Што сум јас, кој сум јас?“</p> <p>-силно светам и сум центар на целиот систем (Сонце)</p> <p>-јас имам своја светлина и можеш да ме видиш на небото во мрак (свезда)</p> <p>-има своја орбита околу сонцето, може да е гасовита или карпеста (планета)</p> <p>-се вртам околу сонцето за време од една година (планета Земја)</p> <p>-се вртам околу планета и човекот ме направил (вештачки сателит)</p> <p>-настанувам со распаѓање на поголеми тела од мене (метеор)</p> <p>-создаден сум од гас, прашина и мраз можам да имам опашка (комета)</p> <p>Главен дел – искусвено учење</p> <p>Што се гледа во ноќта освен ѕвездите на небото? Во која форма може да се види? (полумесечина, цела месечина)</p> <p>Учениците следат видео кое се стопира на места за да се повторат и запишат одредени карактеристики.</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=rBhqf8GcBtw -mesecina</p>	Видео Енциклопедии интернет	<p>усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците,</p> <p>придонесот во групните активности,</p> <p>придонесот во изведување на заклучоците</p>

податоци за другите планети

Меркур 0

Јупитер 79

Венера 0

Сатурн 82

Земја 1

Уран 27

Марс 2

Нептун 14

Завршни активности – изведување заклучок

Рефлексија

- Што правевме денес?
- Што научивте?
- Како можете наученото да го користите во секојдневен живот?

Изготвил: Одделенски наставник – Душица Јакимовска Сандра Колева			ООУ „Кирил и Методиј“ с.Романовце- Куманово ООУ „ Тоде Хаџи Тефов“ Кавадарци		
Адаптирал: Одделенски наставник:					
Предмет: ПРИРОДНИ НАУКИ - III одд.					
Наставна тема 5 – ВСЕЛЕНА И НЕБЕСНИ ТЕЛА			час бр.10		
содржини и поими	стандарди за оценување	час и датум	сценарио за час	средства	следење на напредокот
<p>Вселена Свезди (вселена/космос, небесни тела, свезди, Сонце)</p> <p>Планети во Сончевиот систем (планети, Меркур, Венера, Земја, Марс, Јупитер, Сатурн, Уран, Нептун, Плутон, Сончев систем)</p> <p>Други небесни тела (сателити, Месечина, метеори, комети)</p>	<p>-Скор на тестот на знаења 80% од оценка</p> <p>-усни одговори од активностите на часовите 20% од оценката</p>	10	<p>Воведни активности – активирање на предзнаења Учениците се воведуваат во оценување на наученото од темата со презентирање и објаснување на барањата/задачите од тестот на тема „Вселена и небесни тела“</p> <p>Главен дел – искусствено учење Учениците добиваат тест на знаења со не повеќе од 20 прашања, изготвен од наставникот. Прашањата се прилагодени според нивоата на усвоеност по Блумова таксономија, како сите ученици реално би го покажале степенот на усвоени знаења според стандардите</p> <p>Завршни активности – изведување заклучок Се води разговор, за конкретност на задачите, лесно/тешко, како и добиени резултати на тестот.</p> <p>Рефлексија</p> <ul style="list-style-type: none"> • Што правевме денес? • Што научивте? • Како можете наученото да го користите во секојдневен живот? 	Тест со изготвени прашања од наставникот	<p>усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците,</p> <p>придонесот во групните активности,</p> <p>придонесот во изведување на заклучоците</p>